

U R

BULLET BABY'S DIGI WORLD

**SOLVED
PRACTICE PAPER-2**

PRACTICE PAPER -2

Time: 3 hrs

JR.SANSKRIT

Max. Marks: 100

- I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत । 1x6=6
 (अ) संपत्सु महतां.....कर्कशमा॥
 (आ) अपूज्या यत्र.....भयम् ॥
- II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1x6=6
 अ) 'मायावटुः' इति पगठचभागस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत।
 आ) 'अमरवाणीप्रशस्तिः' इत्यस्य पाठचभागस्य सारांशं लिखत।
- III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । 1x6=6
 अ) पुण्डरीकमुद्दिश्य कपिञ्जलः किम् उपदिदेश?
 आ) वर्षादेव्याः परिदेवनं संक्षेपेण लिखत।
- IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानं लिखत। 4x2=8
 अ) चाणक्यः कस्य राज्ञः अमात्यः?
 आ) सर्वेषां प्राणिनां प्राणधारणं कस्याधीनं वर्तते?
 इ) बोपदेवविरचितः व्याकरणशास्त्रग्रन्थः कः ?
 ई) कृपणः किमर्थं सम्मानितवान्?
 उ) द्वितीयः राजमार्गं गच्छन् कं दृष्टवान् ?
 ऊ) पेटिकायां व्यापारी किम् अपश्यत् ?
- V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत । 2x3=6
 अ) पितुस्त्वमेव मे गत्वा शीघ्रमाचक्ष्व राघव।
 आ) मनीषिभिस्साप्तपदीनमुच्यते।
 इ) विराजसेऽनल्परत्नाद्याश्रयः सागरो यथा।
 ई) यतः प्रकृष्येत मनुष्यवर्गः।

VI. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत ।

2x3=6

अ) निरर्थकः संस्कारः।

आ) कुम्भकारोऽपि यो विद्वान् स तिष्ठतु पुरे मम।

इ) एतत् जगत् श्रामिकैः प्रचाल्यते।

ई) तुषारैः विश्वम् आसिञ्चति।

VII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत ।

3x2=6

अ) प्रस्तुतपाठ्यांशः कस्मात् उद्धृतः?

आ) कालिदासमहाकवेः काव्यानि कानि?

इ) सततं भूषणं किम्?

ई) चञ्चलाः मकाराः कति? ते च के?

उ) सकलभाषाजन्मदात्री का?

ऊ) वृक्षणाम् आरोहणं कर्तुं कपयः कथं शक्ताः न भवन्ति?

VIII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत।

3x2=6

अ)पुण्डरीकः किमर्थं विचारग्रस्तः बभूव?

आ) धनिनां धनं किम्?

इ) तीक्ष्णदंष्ट्रस्य धर्मोपदेशं शृत्वा शशकः किमवद?

ई) व्यासाश्रमद्वारा प्रकटिताः ग्रन्थाः के?

उ)रामचन्द्रः शबरीं किं पृष्टवान्?

ऊ)षट् ऋतवः के?

IX. पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम् लिखत।

1x5=5

अथवा

ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम् लिखत।

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत।

2x6=12

अ) शिव आ) सीता इ) फल ई) युष्मद्

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत।

2x3=6

अ) पठिष्यति आ) अवदत् इ)भाषते ई) मोदेत्

XII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं विघटयत।

3x2=6

- अ) कवीश्वरः आ) देवेन्द्रः इ) महैश्वर्यम्
 ई) धात्रंशः उ) हरये ऊ) तेऽपि

XIII. त्रीणि सन्धिनामनिर्देशपूर्वकं सन्धत्त।

3x2=6

- अ) विद्या + आलयः आ) महा + ऊर्मिः इ) वसुधा + एव
 ई) धातृ + अंशः उ) भानो + ए ऊ) कार्ये + अपि

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्)

5x1=5

- अ) ते परीक्षां लिखन्ति। आ) हरिः समाधानम् अलिखत् ।
 इ) ते पाठं पठिष्यन्ति। ई) वाणी सत्यं वदिष्यति।
 उ) किं किं न साधयति कल्पलतेव विद्या।

XV. एकेन पदेन समाधानं दत्त।

5x1=5

- अ) दशरथः कां नदीम् अन्वगात्?
 आ) मायावटुः कः ?
 इ) धनस्य तृतीया गतिः का?
 ई) श्रेष्ठं धनं किम्?
 उ) कपीनामुपवासः केन विरचितः?

XVI. एकेन पदेन समाधानं दत्त।

5x1=5

- अ) महाश्वेता का?
 आ) भोजस्य मुख्यामात्यः कः?
 इ) पञ्चतन्त्रं केन विरचितम्?
 ई) मलयाळस्वामिनः जननीजनकौ कौ?
 उ) मार्गः काभिः कलुषिताः?

PRACTICE PAPER-2

ANSWERS

I. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत ।

1x6=6

(अ) संपत्सु महतां.....कर्कशम्॥

स. संपत्सु महतां चित्तम् भवेदुत्पलकोमलम्।
आपत्सु च महाशैलशिलासंघातकर्कशम्॥

భావం: మహాత్ములగు సజ్జనుల యొక్క మనస్సు సంపదలు కలిగినప్పుడు కలువపువ్వు వలె మృదువుగా ఉండును. అటులనే ఆపదలు సంభవించినప్పుడు వారి మనస్సు పెద్ద రాతి కొండ వలె కఠినముగా ఉండును అని భావం.

Meaning: The heart of good people who are great, is soft like a lotus. As well in case of tough times their heart will be hard like hill rock.

(आ) अपूज्या यत्र.....भयम् ॥

स. अपूज्या यत्र पूज्यन्ते पूज्यानां च व्यतिक्रमः।

त्रीणि तत्र भविष्यन्ति दुर्भिक्षं मरणं भयम् ॥

అపూజ్య యత్ర పూజ్యన్తే పూజ్యానం చ వ్యతిక్రమః।

త్రీణి తత్ర భవిష్యన్తి దుర్భిక్షం మరణం భయమ్॥

భావం: ఎచ్చట అయోగ్యులు పూజింపబడతారో, పూజనీయులు అవమానింపబడుతున్నారో అచట కరువు, మరణము, భయము అనే మూడు ప్రమాదములు కలుగుతాయి.

Meaning: Where undeserved are worshipped, respected are humiliated; there happens the three threats; drought, death, fear.

II. एक निबन्धप्रश्न समाधत्त ।

1x6=6

अ) 'मायावट्टः' इति पगत्वभागस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत।

स. परिचयము: “మాయాపటుః” అను పాఠ్యభాగము కాళిదాస మహాకవిచేత రచించబడిన ‘కుమారసంభవం’లోని పంచమసర్గం నుండి స్వీకరించబడింది.

మాయాపటుడిగా శివుడు: జింక చర్మము ధరించి, ప్రగల్భములు పలుకుచూ, బ్రహ్మతేజస్సుతో ప్రకాశించుచున్న శివుడు బ్రహ్మచారి వేషంలో పార్వతీదేవి యొక్క తపోవనమున ప్రవేశించెను.

బ్రహ్మచారి వచనములు: “ఓ పార్వతీ! నీ శక్తిననుసరించే తపస్సును చేస్తున్నావు కదా! ఎందుకంటే శరీరమే ధర్మసాధనలో మొట్టమొదటిది కదా! శరీరమాత్రం ధర్మసాధనం! సజ్జనుల మధ్య స్నేహం ఏడు మాటలు పలికినంతనే ఏర్పడుతుంది అని పండితులచే చెప్పబడినది. కావున నన్ను పరాయివానిగా తలచవద్దు. రహస్యం కాకపోతే నీవు దేని కోసం తపస్సు చేస్తున్నావో చెప్పుము. నీ తపస్సు స్వర్గం కోసమా! అయితే అది వ్యర్థమే.

నీ తండ్రి హిమవంతుని ప్రదేశాలే దేవభూములు కదా! నీ తపస్సు వరుడు కోసమా! అయితే దానిని వెంటనే ఆపివేయుము. ఎందుకంటే రత్నము వెతకదు, అదే అందరిచేత వెతకబడుతుంది. నీ మనస్సులో ఎవరున్నారో చెప్పుము? అతడు నీకు యోగ్యుడో కాదో నేను చెప్పెదను.”

చెలికత్తె మాటలు: పార్వతి సిగ్గుపడింది. ఆమె తన చెలికత్తెను చూసి కనుసైగ చేసేను. పార్వతి శివుడిని పతిగా పొందుటకు తపస్సు చేస్తున్నది. పార్వతి మనస్సును పరీక్షించగోరి శివుడిని నిందిస్తూ ఇట్లు పలికెను.

బ్రహ్మచారి శివ నింద: శివుడు దిగంబరుడు, దరిద్రుడు, శ్మశానవాసి.

పార్వతి చెప్పిన శివతత్వం: ఓయీ! మూర్ఖులే మహాత్ముల చరిత్రను నిందిస్తారు. శివుడు శ్మశానంలో ఉండే వాడైనా ముల్లోకములకు ప్రభువు. ఏదిఏమైనా నా మనస్సు శివుని యందే ఉన్నది. నా నిర్ణయము మారదు.

శివుని అనుగ్రహం: పార్వతి మాటలకు సంతోషించిన శివుడు తన నిజస్వరూపాన్ని ప్రదర్శించి పార్వతిని అనుగ్రహిస్తాడు. ఆ మాటలకు పార్వతీ దేవికి తపస్సు వలన కలిగిన శ్రమంతా తొలగిపోయింది. కష్టాల ఫలితాలు సుఖమును కలుగుజేయును కదా! అని కవి కాళిదాసు వర్ణించాడు.

स. Introduction: The lesson 'Mayavatu' is taken from the fifth canto of 'Kumarasambhavam' written by 'Mahakavi Kalidas'.

Siva in the form of Mayavatu: Siva wearing deer's skin, boasting himself, shining with the brightness of Brahma enters into Parvathi's Tapovanam in the form of Mayavatu as a celibate.

Celibate's Words: "Oh! Parvathi! Are you doing penance according to your energy levels? Body is the primary tool in the process of Dharma Sadhana. शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम्। Scholars said that friendship between good people begins just by uttering seven words. So don't consider me as a stranger. Tell me for what purpose you are performing penance. Is it for heaven? Then it is waste. Your father Himavanta's land are all heavenly lands. Is it for a groom? Then you stop it immediately. Because a ruby never searches, it itself is searched by all. Tell me, who is in your mind? I will tell whether he deserves you or not.

Companion's words: Parvathi felt shy with these words. She signalled her companion. "Sir our Parvathi is performing penance in order to marry Lord Siva. Then Siva wanted to test the mind of Parvathi and started abusing Siva.

Celibate's abuse on Siva: "Oh Parvathi! Siva is naked, poor, resident of burial ground.

Reality of Siva in words of Parvathi: "Oh Man! only idiots criticise the Great. he is the almighty of Triloka. Whatever it may be, my mind is deeply immersed in Siva. My decision never changes.

Siva's Grace: Pleasing with the words of Parvathi, Lord Siva revealed his original form and blessed her. Parvathi got released from all the sufferings which arised due to her penance. Kalidasa quoted "Results of Hardwork lead to Happiness".

आ) 'अमरवाणीप्रशस्तिः' इत्यस्य पाठ्यभागस्य सारांशं लिखत।

स. "अमरवाणी प्रशस्तिः" अमुं पार्यभागं श्रीमान् शरकोपाचार्य्युः रचिञ्चिन् 'सुरवाणी मणिहोरः' अने ग्णं नुन्डि ग्णहिनचडिन्डि. अमरवाणी अयिन 'संस्कुत भष' योक्क ग्णुत्तनमु वरुडिचुतये ऀ पार्यभाग सारानं.

माता! गीरवाणी! नीवु देवनगरमने अमरगिरी प्रांगणमुले ब्रह्मदी देवतलेचे लालिपबडुतुन्नावु.

ऀ भूलोकले, चाला कालं नुन्डि सहादयुलेचे कीरिपबडुतुन्नावु.

कालिदासु वन्डी कवुलेचे सालीलेनि ऀपमालंकार शोभ नीकु वळुनदि. मानवुलु स्वरुलोकमुले विहारीपलेरु.

कावुन ऀ अमरवाणी! नीवे भूलोकमुन चेरी दीनिनि स्वरुमुगा मारुतुन्नावु. **धरणिममरवाणि! प्राप्य**

नाकीकरोषि

जननी! नीवु स्वरुमु नुन्डि भूलोकमुनकु रानिचो मानवुलु अतुतुतुतुतुतुतु तेलुसुकोलेके जननमरुणमने

चक्रकापमुले क्णुमिळुडुतु ऀडेवारु. माता! नीवु अन्नि भषलकु जनुनिचे जनुधातिवि. **भवति**

सकलभाषाजन्मदात्री यतस्त्वम्।

प्रती अरुमनुनकु अनेक अरुमुलु कलिगी ऀन्नु नीवु, असंख्याक रतुल वन्डी वळीके अशममने समुदु

वलले विराजिलुतुन्नावु. तल्ली! नी अनुग्रहं वलने एन्तो कालं गडिचिनपुळीके वळीके, वळुसुडु, कालिदासु

वन्डी मषकवुलनु सुरिचुकुनुतुन्नावु.

अमरवाणी! नी ब्रह्मविज्णान प्रबोधनलतो मानवुल संसारतापमुलु ऀपशमिपजेयुचुन्नावु.

नी योक्क 'धरु सुात्रमुल' दारुा मानवुलदरिनी मन्चि मारुमुले नडपिनचगलुगुतुन्नावु.

अमरवाणी! ऀ जगतिले नीतो समानमुगा गोरविपबडे भष विदी कलदु?

नेपुलु बोधिचिन पन्चशील सुात्रमुलनु अरुं चेसुकोवालन्ते वेन्तने अध्यात्तिक ज्णानान्नि पेन्चे संस्कुत

भषनु नेरुकोवळी.

स. Introduction: The lesson "Amaravani Prasasti" is taken from the book 'Survani Manihara' written by "Srimaan Satakopacharyulu". This textual summary is the description of greatness of Sanskrit, the immortal language Amavaravani.

Maata! Geervani! You are being pampered by Brahma and other presiding deities of Amaragiri. You are being glorified by the good hearted people on earth.

The unmatched splendor has been attributed to you by the poets like Kalidas. Humans cannot roam in the heavenly world. So, Oh Amaravani, you yourself have come to earth and you are converting this earth into heaven. धरणिममरवाणि! प्राप्य नाकीकरोषि।

Oh! My Mother!, if you didn't come to earth from heaven, people wouldn't know their spiritual identities, they would be struggling in the life and death cycle. Maata!. You are the mother language, who gave birth to all languages. भवति सकलभाषाजन्मदात्री यतस्त्वम्।

You are having several meanings for each one of your letters. In this way, you are flourishing like an ocean containing uncountable gems. Oh! Mother!, its because of your grace, great poets like Valmiki, Vyasa, Kalidasa are being remembered, even after very long time.

Amaravani! with your 'Brahma vignana speeches' you are relieving human beings from their family related problems. With your 'Dharmasutras', you are able to guide all human beings in a right path.

Amaravani! in this world, is there any language which is honoured equally with you?.

To understand the 'Panchaseela Principles' taught by Nehru, one should learn Sanskrit immediately which enhances the spiritual knowledge.

स. Introduction: The lesson 'Kapinjalopadesaha' is taken from 'Kadambari kavyam', written by 'Bana Bhatta', the court poet of 'Sri Harsha'.

Lust of Pundareeka: 'Mahaswetha' fell in love with a Hermit's son named Pundareeka. Pundareeka is also passionated towards her.

Kapinjala's first advice: Dear Pundareeka! Sages possess only bravery as their assets. **धैर्य धना हि साधवः।** Where did you lose your novel bravery ? What happened to your celibacy? Where is your enlightened knowledge of Vedas? What happened to your penance practice? Where is your self control? Your culture is vain **निरर्थकः संस्कारः।** You are even unaware of the falling down of your chanting chain. Alas! What a non- vitality?

Response of Pundareeka: You know all these, again why are you asking me like this?

Second piece of Advice by Kapinjala: Oh my friend Pundareeka! Is the deed that you are doing now taught by Gurus?.Have you read it in sacred books, Only fools are being suffered by Manmadha

Insane people nourish the 'poisonous garden ' thinking that as 'virtue'. They touch the piece of burning coal believing that it is a ruby. They try to remove the trunk of an elephant thinking that it is a lotus stalk. Be brave and leave this bad custom.

आ) वर्षादेव्याः परिदेवनं संक्षेपेण लिखत।

स. परिचयము: 'పర్షాపరిదేవనం' అనే పాఠ్యాభాగం గుళ్ళపల్లి శ్రీరామకృష్ణమూర్తి రచించిన 'కథానిక సంగ్రహం' అనే గ్రంథం నుండి స్వీకరించబడింది. నేటి పర్యావరణ కాలుష్యం గురించి, ప్రకృతి ప్రతినిధి అయిన 'పర్షాదేవి' తెలిపిన 'వేదన' యే ఈ పాఠ్యాభాగ సారంశం.

నాటి ప్రకృతి: గతంలో ప్రకృతి అంతా ప్రాతః కాలపు కోకిలల తియ్యని రాగాలు, నెమలి నాట్యాలు, మహిళల అందెల చప్పుళ్ళతో అలరారుతుండేది. ప్రజలందరూ సంతోషంగా, నిర్మలంగా, బాధ్యతాయుతంగా ఉండేవారు.

నేటి ప్రకృతి: ఇప్పుడు కాలం మారింది. రహదారులన్నీ ధూళితో కలుషితమయ్యాయి. నదులు, సరస్సులతోపాటు గాలి కూడా కలుషితమయ్యాయి. ప్రజలు రోగాల బారిన పడుతున్నారు.

పర్షాదేవికి ఆరు ఋతువుల తోడు: ప్రకృతిని పర్యావరణ కాలుష్యం నుండి రక్షించడానికి సూర్యదేవుడు తన కిరణాలతో నీటిని వేడి చేశాడు. ఆ నీటి ఆవిరితో మేఘాలు ఏర్పడ్డాయి. వాయుదేవుడు ఆ మేఘాలను తన గాలులతో కదిలించాడు. ఆ మేఘాల నుండి వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. హేమంతుడు మంచుతో ప్రపంచమంతటిని తడుపుతున్నాడు **तुषारैः विश्वम् आसिञ्चति.**

పర్షాదేవి ఆవేదన: కాని పర్షాదేవి యొక్క ప్రయత్నాలన్నీ విఫలం అవుతున్నాయి. పర్షాదేవికి సందేహం వచ్చింది. ఇది ఎవరి తప్పు? ఇది నా దోషం కాదు. శరత్కుమారుడి వంటివారి తప్పుకూడా కాదు. ఇది ప్రకృతి దోషం కాదు. ప్రజలే ఈ కాలుష్యానికి కారణం.

అధికారులు కరపత్రాల ద్వారా బోధిస్తున్నారు. అయినా ప్రయోజనం లేదు. నా మాట వినేవారు లేరు. మంచి మాటలు శరీరంలోనే జీర్ణం అయిపోవాలి **जीर्णम् अङ्गे सुभाषितम्।**

నలుగురు పురుషుల కథ: పర్యావరణ పరిరక్షణ పనులను సర్వడు, కశ్చిత్, యఃకోపి, న కోపి అనే నలుగురు వ్యక్తులకు అప్పగించెను. అయినా ఎటువంటి ప్రయోజనము కలుగలేదు.

ముక్తాయాంఘ్ర: మనమందరం ఇతరులకు ఉపదేశం చేయటం మాని స్వయంగా పని చేయడం ప్రారంభించుదాం. అందరం స్వచ్ఛత కోసం ప్రయత్నిద్దాం. క్రియాశీలిగా ఉండేవారే విజయులు.

स. Introduction: The lesson 'Varshaparidevanam' is taken from the book 'Kathanika sangraham' written by 'Gullapalli Sri Ramakrishnamurthy'. The essence of this lesson is the expression of anguish regarding present day environmental pollution by Varshadevi.

Nature in the Past: In the past, Nature is adorned with sweet chirpings of cuckoos in the wee hours, dances of peacocks, sounds of anklets of women. All the people led a happy, serene and responsible life.

Nature at Present: Now time has changed. All the roads have been polluted with dust. Rivers, Lakes and even air have also been polluted. People are being effected with various diseases.

Assistance of Six seasons to Varshadevi: The sun god heated the water with his sunrays. Clouds were formed with the water vapours thus generated. These clouds are moved by the God of Air. The clouds started raining. Sarathkumara is keeping the temperature stable. Hemanthudu damped the world with snow. तुषारैः विश्वम् आसिञ्चति

Anguish Varshadevi: But all the efforts are getting wasted. Varshadevi raised a doubt. Whose fault was this? This was not my fault. This was not the fault of Sarathkumar etc., This maynot be the fault of nature. Only people are responsible for this pollution. Officials are trying to bring awareness through pamphlets. Eventhough there is no use . There is no one to listen my words. Good words should be digested in the body itself. जीर्णम् अङ्गे सुभाषितम्

Story of Four persons: The duty of environmental protection was given to four persons namely Sarvadu, Kaschith, Yah kopi, Na kopi. But it all went in vain.

Conclusion: Lets all stop lecturing to others, and start working on our own. Let's all try for cleanliness. Work determined people will always succeed.

IV. चतुर्णां प्रश्नानां समाधानं लिखत।

3x2=6

अ) चाणक्यः कस्य राज्ञः अमात्यः?

स. चाणक्यः चन्द्रगुप्तराज्ञः अमात्यः।

आ) सर्वेषां प्राणिनां प्राणधारणं कस्याधीनं वर्तते?

स. सर्वेषां प्राणिनां प्राणधारणं अन्नाधीनं वर्तते।

इ) बोपदेवविरचितः व्याकरणशास्त्रग्रन्थः कः ?

स. बोपदेवविरचितः व्याकरणशास्त्रग्रन्थः मुग्धबोधः।

ई) कृपणः किमर्थं सम्मानितवान्?

स. कृपणः महान्तं त्यागस्य कारणेन सम्मानितवान् ।

उ) द्वितीयः राजमार्गे गच्छन् कं दृष्टवान् ?

स. द्वितीयः राजमार्गे गच्छन् एकं वृद्धरोगीम् दृष्टवान्।

ऊ) पेटिकायां व्यापारी किम् अपश्यत् ?

स. पेटिकायां एकं जीर्णं धौतवस्त्रम्, एकं प्राचीनं करांशुकम्, एकं पुरातनं पादत्राणम्, च व्यापारी अपश्यत्।

V. द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्यानं लिखत ।

2x3=6

अ) पितुस्त्वमेव मे गत्वा शीघ्रमाचक्ष्व राघव।

स. कविपरिचयः पाठः 'दशरथस्य पश्चात्तापः'

कविः वाल्मीकिः।

ग्रन्थः रामायणम्।

सन्दर्भः मुनिकुमारः दशरथं प्रति एवं अवदत् ।

भावः मुनिकुमारः दशरथं प्रति पितुस्त्वमेव मे गत्वा शीघ्रमाचक्ष्व राघव इति अवदत्।

आ) मनीषिभिस्साप्तपदीनमुच्यते।

स. कविपरिचयः पाठः 'मायावटुः'

कविः कालिदासः।

ग्रन्थः कुमारसम्भवम्।

सन्दर्भः मायावटुः पार्वतीं प्रति एवं अवदत्।

भावः मायावटुः पार्वतीं प्रति मनीषिभिस्साप्तपदीन मुच्यते इति अवदत्।

इ) विराजसेऽनल्परत्नाद्याश्रयः सागरो यथा।

स. कविपरिचयः -इदं वाक्यं 'अमरवाणि प्रशस्तिः' इति पाठ्यभागत् स्वीकृतम्।

कविः -शठकोपाचार्यः।

ग्रन्थः -सुरवाणीमणिहारः

सन्दर्भः -अमरवाणी प्रशस्ति वर्णने कविः एवम् अवदत् ।

भावः -अमरवाणी प्रशस्ति वर्णने कविः विराजसेऽनल्परत्नाद्याश्रयः सागरो यथा इति अवदत् ।

ई) यतः प्रकृष्येत मनुष्यवर्गः।

कवि परिचयः -इदं वाक्यं कपीनामुपवासः इति पाठ्यभागत् स्वीकृतम्।

कविः - श्रीशैलं ताताचार्यः

ग्रन्थः -काव्यसंग्रहम् ।

सन्दर्भः - कपिराजः कपीन् प्रति एवम् अवदत्।

भावः - यस्मात् कारणात् मानवाः कथं अधिकाः भवेयुः इति भावः।

VI. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यानं लिखत ।

2x3=6

अ) निरर्थकः संस्कारः।

स. कविपरिचयःपाठः 'कपिञ्जलोपदेश'

कविः बाणभट्टः।

ग्रन्थः कादम्बरी।

सन्दर्भः- कपिञ्जलः पुण्डरीकं प्रति एवं अवदत्।

भावः- कपिञ्जलः पुण्डरीकं प्रति निरर्थकः संस्कारः इति अवदत् ।

आ) कुम्भकारोऽपि यो विद्वान् स तिष्ठतु पुरे मम।

स. कविपरिचयःपाठः भोजस्य औदार्यम्

कविःबल्लालः।

ग्रन्थः भोजप्रबन्धात्।

सन्दर्भः- भोजराजः मुख्यामात्यं प्रति एवं अवदत्।

भावः - भोजराजः मुख्यामात्यं प्रति कुम्भकारोऽपि यो विद्वान् स तिष्ठतु पुरे मम इति अवदत् ।

इ) एतत् जगत् श्रामिकैः प्रचाल्यते।

स. कवि परिचयः- इदं वाक्यं स्वेदस्य पुष्पाणि इति पाठ्यभागात् स्वीकृतम्।

कविः माधवीजोषी।

ग्रन्थः मधुराःकथाः।

सन्दर्भः - मतङ्गमहर्षिः छात्रान् प्रति एवम् अवदत्।

भावः- मतङ्गमहर्षिः छात्रान् प्रति एतत् जगत् श्रामिकैः प्रचाल्यते इति अवदत् ।

ई) तुषारैः विश्वम् आसिञ्चति।

स. कवि परिचयः इदं वाक्यं वर्षापरिदेवनम् इति पाठ्यभागात् स्वीकृतम्।

कविः गुल्लपल्लि श्रीरामकृष्णमूर्तिः।

ग्रन्थः कथानिकासंग्रहम्।

सन्दर्भःवर्षादेवी स्वच्छता विषये जनानाम् बोधयितुम् एवम् अवदत्।

भावः हेमन्तः विश्वं तुषारैः आसिञ्चति ।

VII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत ।

3x2=6

अ) प्रस्तुतपाठ्यांशः कस्मात् उद्धृतः?

स. प्रस्तुत पाठ्यांशः रामायणे अयोध्य काण्डात् उद्धृतः।

आ) कालिदासमहाकवेः काव्यानि कानि?

स. कालिदास महाकवेः काव्यानि कुमार संभवम्, रघुवंशम् इत्यादि।

इ) सततं भूषणं किम्?

स. सततं भूषणं वाग्भूषणम् ।

ई) चञ्चलाः मकाराः कति? ते च के?

स. चञ्चलाः मकाराः दश । तानि मनः, मधुकरः, मेघः, मानिनी, मदनः, मरुत्, मा, मदः, मर्कटः, मत्स्यः ।

उ) सकलभाषाजन्मदात्री का?

स. सकल भाषा जन्मदात्री संस्कृत भाषा।

ऊ) वृक्षणाम् आरोहणं कर्तुं कपयः कथं शक्ताः न भवन्ति?

स. व्रत उपवासेन पीडित शरीराः कपयः वृक्षणाम् आरोहणं कर्तुं समर्थाः न भवन्ति।

VIII. त्रयाणां प्रश्नानां समाधानं लिखत।

3x2=6

अ) पुण्डरीकः किमर्थं विचारग्रस्तः बभूव?

स. पुण्डरीकः महाश्वेता विरहेण विचारग्रस्तः बभूव।

आ) धनिनां धनं किम्?

स. यत् ददाति, यत् अश्नाति तदेव धनिनां धनम्।

इ) तीक्ष्णदंष्ट्रस्य धर्मोपदेशं श्रुत्वा शशकः किमवद्?

स. तीक्ष्णदंष्ट्रस्य धर्मोपदेशं श्रुत्वा शशकः एष नदीतीरे तपस्वी धर्मवादी तिष्ठति ।

ई) व्यासाश्रमद्वारा प्रकटिताः ग्रन्थाः के?

स. व्यासाश्रमद्वारा योगवासिष्ठम्, शङ्करविजयः, पतञ्जलयोगदर्शनम् इत्यादयः प्रकटिताः ग्रन्थाः।

उ) रामचन्द्रः शबरीं किं पृष्टवान्?

स. एतेषां पुष्पसस्यानाम् आरोपणं कः कृतवान् इति रामचन्द्रः शबरीं प्रति पृष्टवान् ।

ऊ) षट् ऋतवः के?

स. षट् ऋतवः शरत्, हेमन्तः, शिशिरः, वसन्तः, ग्रीष्मः वर्षः ।

IX. पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम् लिखत।

1x5=5

पुत्रः/ पुत्रिका पितरं प्रति पत्रम्

अनन्तपुरम्,

दिनाङ्कः : २८-०२-२०२०.

सविधे -

श्री एन्. रविकान्तः,

डो.नं. ३-२-११,

गान्धीवीथी,

कडप ।

परमपूज्यानां पितृपादानां प्रणामाः।

अहम् अत्र कुशली। भवन्तः सर्वे कुशलिनः इति मन्ये। अत्र मम पठनं सम्यक् चलति। आगामिमासे अध्यापकैः सह मम कलाशालातः छात्राः उज्जयिनीनगरं प्रति विज्ञानयात्रायै गमिष्यन्ति । मम कृते अनुमत्या सह व्ययार्थं सहस्त्ररुप्यकाणि प्रेषयन्तु इति प्रार्थयामि । मातृचरणयोः मम वन्दनानि सूचयन्तु।

इति

भवदीयपुत्रः / पुत्रिका

ज्वरार्तस्य विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम् लिखत।

विरामग्रहणाय अभ्यर्थनपत्रम्

गुन्टूर ,

दि:26-02-2020.

सविधे -

प्राचार्याः,

प्रभुत्व जूनियर् कलाशाला,

गुन्टूर ।

मान्याः!

विषयः - विरामस्य कृते अभ्यर्थनम्।

मम सोदर्याः विवाहार्थम् अहं श्वः स्वग्रामं गमिष्यामि। अतः कृपया दिनत्रयस्य 27-02-2020 तः 01-03-2020 पर्यन्तं विरामं यच्छन्तु इति सादर प्रणामपूर्वकं विज्ञापयामि।

मम अनुपस्थितिसमये पाठ्यमानान् पाठान् मित्रसकाशात् ज्ञात्वा अहं पठिष्यामि।

सधन्यवादम्।

इति,

भवतां विधेयः छात्रः/विधेया छात्रा,

नाम ×××××

अनुक्रमसंख्या ×××××

प्रभुत्व जूनियर् कलाशाला,

गुन्टूर।

X. द्वयोः शब्दयोः सविभक्तिकं रूपाणि लिखत।

2x6=12

अ) शिव आ) सीता इ) फल ई) युष्मद्

अ) अकारान्तः पुंलिङ्गः 'शिव' शब्दः (శివుడు -Siva)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	शिवः	शिवौ	शिवाः
सम्बोधन.प्रथमाविभक्तिः	हे शिव	हे शिवौ	हे शिवाः
द्वितीयाविभक्तिः	शिवम्	शिवौ	शिवान्
तृतीयाविभक्तिः	शिवेन	शिवाभ्याम्	शिवैः
चतुर्थीविभक्तिः	शिवाय	शिवाभ्याम्	शिवेभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	शिवात्	शिवाभ्याम्	शिवेभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	शिवस्य	शिवयोः	शिवानाम्
सप्तमीविभक्तिः	शिवे	शिवयोः	शिवेषु

आ) अकारान्तः स्त्रीलिङ्गः 'सीता' शब्दः (సీత - Sita)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	सीता	सीते	सीताः
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे सीते	हे सीते	हे सीताः
द्वितीयाविभक्तिः	सीताम्	सीते	सीताः
तृतीयाविभक्तिः	सीतया	सीताभ्याम्	सीताभिः
चतुर्थीविभक्तिः	सीतायै	सीताभ्याम्	सीताभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	सीतायाः	सीताभ्याम्	सीताभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	सीतायाः	सीतयोः	सीतानाम्
सप्तमीविभक्तिः	सीतायाम्	सीतयोः	सीतासु

इ) अकारान्तः नपुंसकलिङ्गः 'फल' शब्दः (పండు -Fruit)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	फलम्	फले	फलानि
सं.प्रथमाविभक्तिः	हे फल	हे फले	हे फलानि
द्वितीयाविभक्तिः	फलम्	फले	फलानि
तृतीयाविभक्तिः	फलेन	फलाभ्याम्	फलैः
चतुर्थीविभक्तिः	फलाय	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
पञ्चमीविभक्तिः	फलात्	फलाभ्याम्	फलेभ्यः
षष्ठीविभक्तिः	फलस्य	फलयोः	फलानाम्
सप्तमीविभक्तिः	फले	फलयोः	फलेषु

ई) दकारान्तः त्रिषु लिङ्गेषु सरूपः 'युष्मद्' शब्दः (నీవు -You)

	ए.व	द्वि. व	ब.व
प्रथमाविभक्तिः	त्वम्	युवाम्	यूयम्
द्वितीयाविभक्तिः	त्वाम् /त्वा	युवाम् /वाम्	युष्मान् /वः
तृतीयाविभक्तिः	त्वया	युवाभ्याम्	युष्माभिः
चतुर्थीविभक्तिः	तुभ्यम् /ते	युवाभ्याम् /वाम्	युष्मभ्यम् /वः
पञ्चमीविभक्तिः	त्वत्	युवाभ्याम्	युष्मत्
षष्ठीविभक्तिः	तव /ते	युवयोः /वाम्	युष्माकम् /वः
सप्तमीविभक्तिः	त्वयि	युवयोः	युष्मासु

XI. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत।

2x3=6

अ) पठिष्यति

आ) अवदत्

इ) भाषते

ई) मोदेत्

अ) पठिष्यति

लृट् -	प्रथमपुरुषः	पठिष्यति	पठिष्यतः	पठिष्यन्ति
	मध्यमपुरुषः	पठिष्यसि	पठिष्यथः	पठिष्यथ
	उत्तमपुरुषः	पठिष्यामि	पठिष्यावः	पठिष्यामः

आ) अवदत्

लङ् -	प्रथमपुरुषः	अवदत्	अवदताम्	अवदन्
	मध्यमपुरुषः	अवदः	अवदतम्	अवदत
	उत्तमपुरुषः	अवदम्	अवदाव	अवदाम

इ) भाषते

	पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
लट् -	प्रथमपुरुषः	भाषते	भाषेते	भाषन्ते
	मध्यमपुरुषः	भाषसे	भाषथे	भाषध्वे
	उत्तमपुरुषः	भाषे	भाषावहे	भाषामहे

ई) मोदेत्

विधिलिङ्-	प्रथमपुरुषः	मोदेत	मोदेयाताम्	मोदेरन्
	मध्यमपुरुषः	मोदेथाः	मोदेयाथाम्	मोदेध्वम्
	उत्तमपुरुषः	मोदेय	मोदेवहि	मोदेमहि

XII. नामनिर्देशपूर्वकं त्रीणि विघटयत।

3x2=6

अ) कवीश्वरः आ)देवेन्द्रः इ) महैश्वर्यम्
ई) धात्रंशः उ) हरये ऊ) तेऽपि

- स. (अ) कवि + ईश्वरः - सवर्णदीर्घसन्धिः
स. (आ) देव + इन्द्रः - गुणसन्धिः
स. (इ) महा + ऐश्वर्यम् - वृद्धिसन्धिः
स. (ई) धातृ + अंशः - यणादेशसन्धिः
स. (उ) हरे + ए - अयवायावादेशसन्धिः
स. (ऊ) ते + अपि - पूर्वरूपसन्धिः

XIII. नामनिर्देशपूर्वकं त्रीणि सन्घात।

3x2=6

अ) विद्या + आलयः आ) महा + ऊर्मिः इ) वसुधा + एव
ई) धातृ + अंशः उ) भानो + ए ऊ) कार्ये + अपि

- स. (अ) विद्यालयः - सवर्णदीर्घसन्धिः
स. (आ) महोर्मिः - गुणसन्धिः
स. (इ) वसुधैव - वृद्धिसन्धिः
स. (ई) धात्रंशः - यणादेशसन्धिः
स. (उ) भानवे - अयवायावादेशसन्धिः
स. (ऊ)कार्येऽपि - पूर्वरूपसन्धिः

XIV. अनुवदत (आन्ध्र/आङ्ग्लभाषायाम्)

5x1=5

अ)ते परीक्षां लिखन्ति। आ)हरिः समाधानम् अलिखत् ।
इ)ते पाठं पठिष्यन्ति । ई)वाणी सत्यं वदिष्यति।
उ)किं किं न साधयति कल्पलतेव विद्या।

- स. (अ) వారు పరీక్ష వ్రాస్తున్నారు./ They are writing the exam.
స. (ఆ) హరి సమాధానం వ్రాశాడు./ Hari wrote the answer.
స. (ఇ) వారు పాఠము చదువనున్నారు./ They will read the lesson.
స. (ఈ) వాణి నిజం చెప్పబోతుంది./ Vani will speak the truth.
స. (ఉ) కల్పలతవలె విద్య ఏమేమి సాధింపకుండును./ What not education will achieve like kalpalatha.

XV. एकेन पदेन समाधानं दत्त।

5x1=5

अ) दशरथः कां नदीम् अन्वगात्?

आ) मायावटुः कः ?

इ) धनस्य तृतीया गतिः का?

ई) श्रेष्ठं धनं किम्?

उ) कपीनामुपवासः केन विरचितः?

स. (अ) सरयूनदीम् ।

स. (आ) शिवः ।

स. (इ) नाशः ।

स. (ई) विद्या धनम् ।

स. (उ) श्रीशैलं ताताचार्येण ।

XVI. एकेन पदेन समाधानं दत्त।

5x1=5

अ) महाश्वेता का?

आ) भोजस्य मुख्यामात्यः कः?

इ) पञ्चतन्त्रं केन विरचितम्?

ई) मलयाळस्वामिनः जननीजनकौ कौ?

उ) मार्गः काभिः कलुषिताः?

स. (अ) गन्धर्वकन्या ।

स. (आ) बुध्दिसागरः।

स. (इ) विष्णुशर्मा ।

स. (ई) नोट्टियम्मा - करियप्पा ।

स. (उ) धूलिभिः।